

kan faa et større Stykke Hede at dyrke op, og han kan undertiden naa at faa 2—3 Køer og Hest osv., og dersom han saa vil have yderligere Laan, efter at Ejendommen er dyrket op, og den saa vurderes til over 6,000 Kr., kan han ikke faa dette Laan i Husmandskreditforeningen. Men hvis denne § 1, som er foreslaaet af Indenrigsministeren, bliver vedtagen, saa vil en saadan Mand, som er Medlem af Husmandskreditforeningen, men hvis Ejendom ved hans Opdyrkning er bleven mere end 6,000 Kr. værd, kunne faa yderligere Laan. Han kan dog ikke faa mere end 3,000 Kr., saa han kan ikke altid faa Halvdelen af det, hans Ejendom vurderes til. Vi kunde nok have ønsket denne Begunstigelse lidt mere udvidet, men det er et Fremskridt, som vi sigte Tak for, og saa kan det jo være, at vi ad Aare en anden Gang kan komme et lille Skridt videre. I hvert Fald er dette noget, som mange Nybyggere i Midt- og Vestjylland ville være i højeste Grad glade ved. § 2 gaar ud paa, at jordløse Huse kunne faa Laan indtil Halvdelen af Vurderingssummen. Husmandskreditforeningsloven er jo i sin Tid fremkommen efter Initiativ fra Indenrigsminister Skeel. Den 7de Oktober 1874 forelagde han Husmandskreditforeningsloven oppe i Landstinget, og Loven blev i det væsentlige vedtagen saaledes, som den var forelagt, men paa eet Punkt blev den forandret, og det var det Punkt, som nu foreslaas forandret af den nuværende ærede Indenrigsminister. Der var nemlig i sin Tid ogsaa et Punkt c. i Loven, og det gik ud paa, at de, der laante i Kreditforeningen, kunde faa indtil Halvdelen, og der var slet ikke Tale om, hvorvidt det var jordløse Huse eller Huse med Jord. Saaledes blev altsaa Loven forelagt af den daværende Indenrigsminister, men ved Behandlingen i det andet Ting mente man, for at være saa forsigtig som mulig, at burde forandre dette Punkt, saaledes at jordløse Huse kun kunne faa $\frac{2}{5}$, hvorimod Huse med Jord kunne faa Halvdelen. Vi have senere faaet defineret, hvad et jordløst Hus vil sigte. Det vil sigte et Hus, som ikke har 1 Skp. Land Tilliggende. Nu har det vist sig, at det stik modsatte er blevet Tilfældet af det, vi ventede, da

vi fik Lovforslaget forandret paa dette Punkt. Det oplyses jo ogsaa i Motiverne til Lovforslaget, at i de 20—21 Aar, hvori Husmandskreditforeningerne have bestaaet, have Tabene ved Huse med Jord udgjort 0,57 pCt. af de i Ejendommene udlaaente Beløb, men for de jordløse Huses Vedkommende have Tabene kun været 0,34 pCt. af Laanebeløbene. Det er jo ogsaa en Erfaring, som vi, der have med den Sag at gøre, have gjort aarlig, og jeg kunde næsten sigte daglig, at de Huse, vi tabe ved, ere de store Huse med stort Tilliggende og daarlig Jord og beliggende langt fra Vej og By. Det er paa saadanne Huse, vi tabe vore Penge, men ingenlunde ved de jordløse Huse, som gerne findes ved By og Vej. Det er jo ogsaa naturligt, at jo mindre en Ejendom er, desto større Køberpublikum er der, fordi en saadan Ejendom i Almindelighed koster lidt, og vi kunne derfor faa dem solgte. Da Tabene ved de jordløse Huse nu have været, som jeg sagde, er der ikke for Statskassen forbundet nogen Fare ved at gaa ind paa den Ændring, som Ministeren har foreslaaet, og jeg skal derfor paa det bedste anbefale den og haaber, at denne Sag kan føres gennem Tinget uden Udvalg og blive til Lov allerede inden April, saa at den lovbevalde Generalforsamling kan blive holdt saa tidligt, at Sagen kan være endelig afgjort den førstkommande Juni-Termin. Der er mange Husmænd og Interessenter, der vente paa at faa en saadan Forandring. Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale Sagen til det høje Tings Velvillie og til hurtigt Fremme baade her og i det andet Ting.

Berntsen: Ligesom den foregaaende Taler har bragt den højtærede Indenrigsminister en Tak paa den jydsk Husmandskreditforenings Vegne, vil jeg paa Østfjernes Husmandskreditforenings Vegne udtale min Tak til den højtærede Minister, fordi han med saa stor Beredvillighed har imødekommet de Ønsker, der ere fremsatte af Foreningen om de Forandringer i den bestaaende Lovgivning, som nu have fundet Udtryk i dette Lovforslag. Det er blevet saa udførlig motiveret, at jeg ikke finder Anledning til at dvæle ved dets enkelte